

STRUKTURA OBYVATELSTVA / VĚK

GOS 11

CHARAKTERISTIKY / ZNAKY POPULACE

- ovlivňují výsledné demografické chování obyvatel
- 3 skupiny
  - Biologické
    - Pohlaví, věk
  - Kulturní
    - Národ, jazyk
  - Ekonomické
    - aktivita

VĚK

- Věková struktura každé populace je výslednicí předcházejícího vývoje
  - úrovně porodnosti, úmrtnosti a migrací zhruba minulých sta let
  - značně **nepravidelná**
  - dlouhodobě nízká úroveň plodnosti a rostoucí naděje dožití při narození
    - Demografické stárnutí - proměna relativního zastoupení hlavních věkových skupin

HODNOCENÍ, CHARAKTERISTIKY, UKAZATELE

- ◉ **Dokončený věk**
  - Věk 0 zpravidla vyčleňován
- ◉ **Jednotky věku, kohorty, generace**
  - Jednoleté, pětileté skupiny/intervaly - střed
- ◉ **Skupiny**
  - Věk produkční/produktivní 15-64, před X po
  - Věk reprodukční 15-49, před X po
- ◉ **Střední hodnoty:**
  - průměrný věk - vážený aritmetický průměr
  - věkový modus - nejčetnější, interval modální
  - věkový medián - dělí populaci na polovinu
    - ve srovnání s průměrným věkem je vždy nižší
- ◉ **Indexy:**
  - index stáří (60/65+ / 0-14 let)
  - indexy závislosti I. (0-14 / 15-59) a II. (60+ / 15-59)
  - index ekonomického zatížení (0-14 + 60+ / 15-59)

VÝVOJ CHARAKTERISTIK VĚKOVÉ STRUKTURY OBYVATELSTVA, ČR, 1991-2002

Věk	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03
0-14	21,1	20,6	20,0	19,5	18,8	18,3	17,9	17,4	17,0	16,6	16,2	15,7	15,4
15-59	61,1	61,6	62,0	62,5	63,2	63,7	64,1	64,6	64,9	65,2	65,4	65,5	65,5
60+	17,8	17,8	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,1	18,2	18,4	18,8	19,1

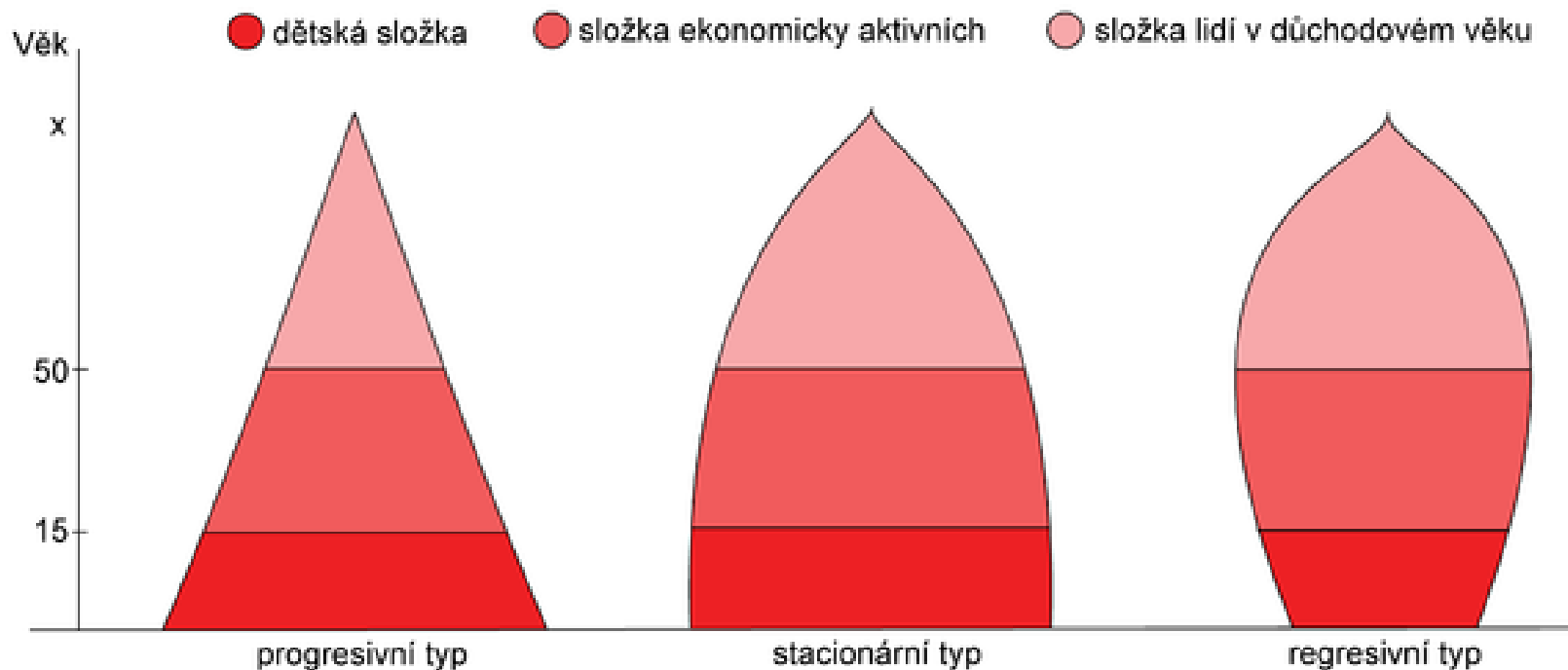
	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02
Průměrný věk	36,3	36,5	36,6	36,8	37,0	37,3	37,6	37,9	38,2	38,5	38,8	39,1
Věkový medián	35,4	35,6	35,9	36,0	36,2	36,4	36,6	36,8	37,1	37,3	37,4	37,6

	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03
Index stáří	84,4	87,0	89,8	92,4	95,4	98,1	100,8	103,5	106,4	109,7	113,8	119,5	124,1
Index závislosti I	34,6	33,4	32,2	31,1	29,8	28,8	27,9	27,0	26,3	25,5	24,7	24,0	23,5
Index závislosti II	29,2	29,1	29,0	28,7	28,5	28,3	28,1	27,7	27,9	27,9	28,2	28,7	29,2
Index ek. zařízení	63,8	62,5	61,2	59,8	58,3	57,1	56,0	54,9	54,2	53,4	52,9	52,8	52,7

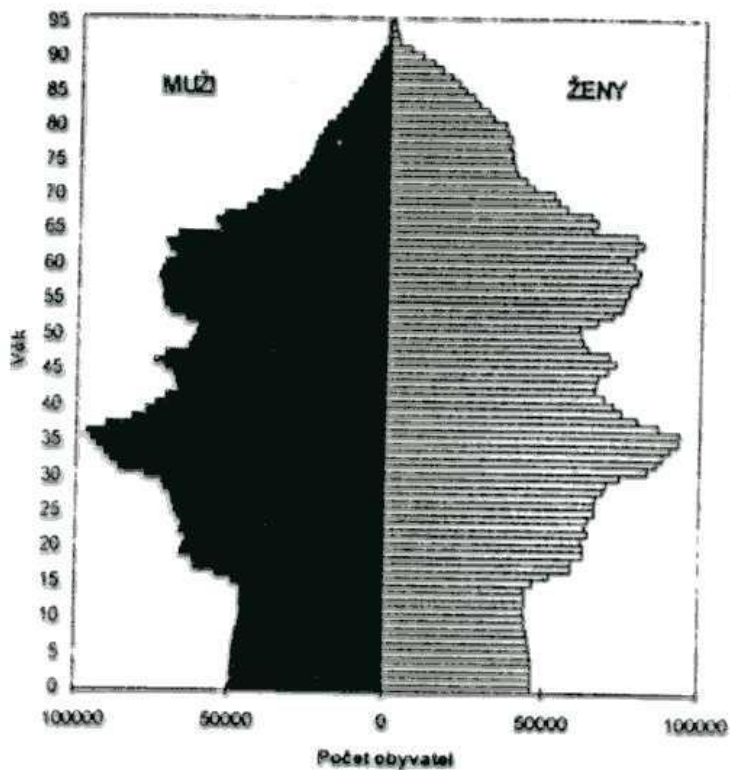
TYPY POPULACE / SUNDBÄRG

- ◉ *reprodukční složka - zhruba 1/2 populace, zbytek:*
- ◉ **Progresivní typ**
  - dětská složka nad postreprodukční - 30 x 20 %
  - vysoká úroveň plodnosti kompenzována i značnou intenzitou úmrtnosti
  - Výsledkem početní růst populace
  - rozvojové země, romská populace, historické a prehistorické populace
- ◉ **Stacionární typ**
  - v rovnováze - 25 X 25 %
  - při déletrvajícím poklesu hladiny plodnosti pouze nahrazuje obyvatelstvo v reprodukčním věku
  - početní stav populace zůstává v dlouhodobém pohledu konstantní
  - Česko v 70. letech
- ◉ **Regresivní typ**
  - dětská složka nedosahuje zastoupení složky postreprodukční - 20 X 30 %
  - ke snižování početního stavu populace
  - ve vyspělých zemích

VĚKOVÉ PYRAMIDY / STROMY ŽIVOTA

Graf 7a Očekávané věkové složení v roce 2010, střední varianta. (Expected age structure in 2010, middle variant)

Graf 7b Očekávané věkové složení v roce 2030, střední varianta. (Expected age structure in 2030, middle variant)

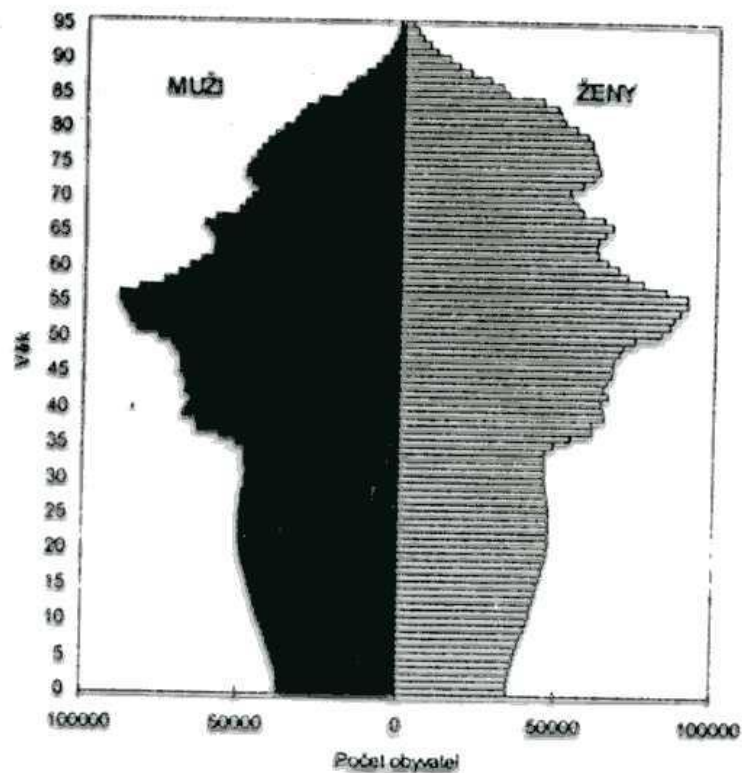
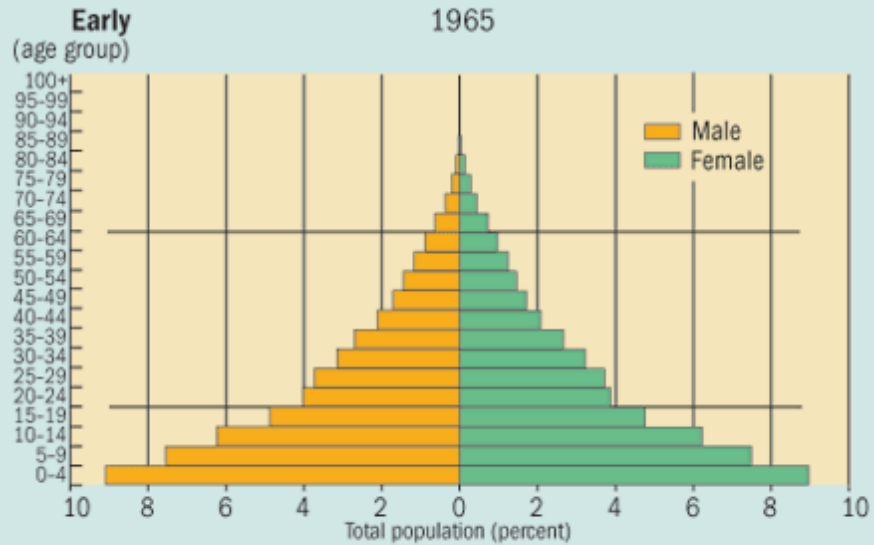

Chart 1

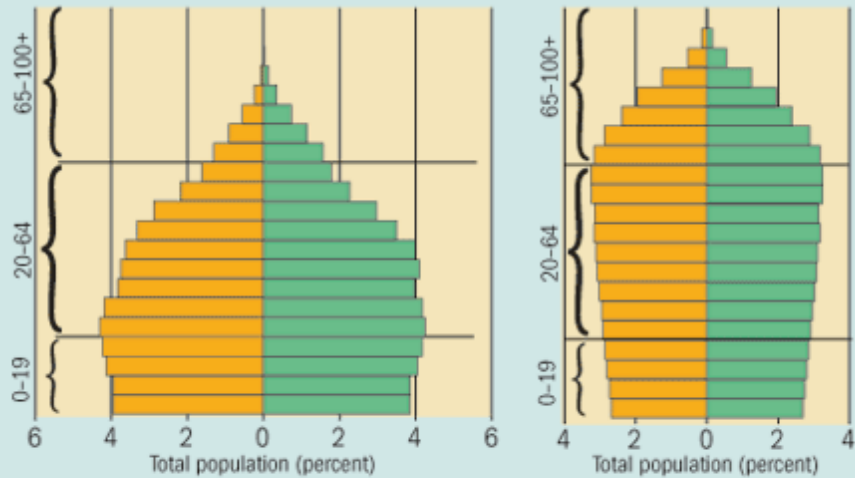
Thailand's demographic transition

Thailand has just begun the intermediate stage, its chance to seize the demographic dividend.

Intermediate 2005

Late 2050

Source: UN World Population Prospects, 2004 revision.

Table 3 The demographic, health and economic contrasts among the United States, Germany and Ethiopia

	United States	Germany	Ethiopia
Population mid-2007	302,2 million	82,3 million	77,1 million
Population 2025 (projected)	349,4 million	79,6 million	108,7 million
Total fertility rate (lifetime births per woman)	2,1	1,3	5,4
Population below age 15 (%)	20%	14%	43%
Population ages 65+ (%)	12%	19%	3%
Life expectancy at birth	78 years	79 years	49 years
Infant deaths per 1 000 births	6,5	3,8	77,0
Adults with HIV/AIDS (2005) (%)	0,6%	0,1%	1,4%
Children under 5 underweight (%)	1%	-	35%

Source World population highlights 2007